

בש"פ 8812/13 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8812/13

כבוד השופט צ' זילברטל

לפני:

פלוני

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו
בתיק צ"א 85164-10-13 שנינתה ביום 25.11.2013
על-ידי כב' השופט מ' סוקולוב

תאריך הישיבה:
ו' בשבט התשע"ד (07.01.14)

עו"ד מ' כהן

בשם המבקש:

עו"ד נ' פינקלשטיין

בשם המשיב:

ההחלטה

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו (כב' השופט מ' סוקולוב) מיום 25.11.2013 בתיק צ"א 85164-10-13. בערר, אשר הוגש לפי סעיף 23(ב) לחוק הגנה על הציבור מפני יצוע עבירות מין, התשס"א-2006.

עמוד 1

© verdicts.co.il - פסק דין

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין

(להלן: **חוק הגנה על הציבור**), מילן העורר על חלק מתנאי צו ההחלטה והמעקב אשר נקבעו בעניינו במסגרת ההחלטה
הנ"ל.

רקע

1. העורר,olid 1992, הורשע, על-פי הודהתו ובמסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות אינס בנסיבות מחמירות ובעבירה של מעשה סדום. על-פי עובדות כתוב האישום המתווך, העורר, בהיותו קטין, ליה חלק בפרשة קשה, שבמהלכה 14 נערים, וביניהם העורר, ביצעו עבירות מין במתלוננת, שאף היא הייתה קתינה באותה עת, תוך ניצול מצבה הנפשי והרגשי הקשה. ביום 9.7.2011 נוצר דיןו של העורר והושטו עליו, בין היתר, 27 חדש מסר בפועל, 24 חדש מסר על תנאי, קנס כספי בסך 3,000 ש"ח ותשלום פיצוי למתלוננת בסכום של 20,000 ש"ח (תפ"ח 5110-03-10).

2. במהלך ריצוי מסרו הגיש העורר בקשה לשחרור מוקדם על תנאי. ועדת שחרורים קיבלת את בקשה העורר והורתה על שחרורו על תנאי עד ליום 16.11.2013, וזאת, בין היתר, בכפוף להתחייבותו כיימלא אחר תכנית השיקום והטיפול שהוכנה עבורו על ידי הרשות לשיקום האסיר. לקראת הדיון בבקשתו לשחרור מוקדם, נערכה בעניינו של העורר הערצת מסוכנות שבה נאמר כי המסוכנות הנש��ת הימנו היא בינויו. נוכח האמור, פונתה המשיבה בבקשתה למתן צו פיקוח ומעקב על-פי חוק הגנה על הציבור. בהחלטת בית המשפט המחוזי מיום 27.5.2013 (כב' השופט ג' נויטל) נקבע, כי בעניינו של העורר יצא צו פיקוח ומעקב עד ליום 16.11.2013 (להלן: הצו הראשון) שיכלול את התנאים הבאים: חובת שיתוף פעולה עם מפקח, איסור יצירת קשר עם המתלוננת ואיסור יצירת קשר עם עבריני מין, למעט עם העבריינים הנמצאים עמו בטיפול. בבקשת המשיבה לכלול בצו תנאי נוסף, שלפיו על העורר יהיה לקבל את אישור קצין ההחלטה באשר למקום העיסקתו נדחתה על-ידי בית המשפט מן הטעם שבאותה עת העורר היה "אסיר ברישוי" ונתן לפיקוח הרשות לשיקום האסיר, אשר כלל גם פיקוח תעסוקתי.

3. ביום 1.10.2013 נוערכה לעורר הערצת מסוכנות נוספת, שבה נאמר כי המסוכנות הנש��ת הימנו פחתה לרמה בינויית-نمוכה. בעקבות זאת הגישה המשיבה בקשה לעיון חוזר בצו הראשון ולהארכו שנה נוספת. המשיבה בבקשתו כי הצו הראשון ישונה באופן שיטוספו לו התנאים הבאים: איסור לעבוד בעבודות הכרוכות ביחסיו מרות או הימצאות ביחידות עם נשים, או שיש עמן קשר וקרבה לקטינות, אלא באישור קצין ההחלטה. העורר הסכים להארכו הצו, אם כי טען כי די בהארכה לתקופה של חצי שנה. העורר גם הסכים לחלק מהtentai הצו (חובה שיתוף פעולה עם קצין ההחלטה, אישור יצירת קשר עם קורבן העבירה ואיסור קיום קשר עם עבריני מין;להלן: התנאים המוסכמים), אך התנגד לתנאי המגביל את אפשרות התעסוקה שלו כאמור לעיל.

4. בהחלטתו מיום 25.11.2013, ולאחר קבלת הבחרות מהיחידה לפיקוח על עבריני מין בשירות בתי הסוהר (מכتب מיום 17.11.2013 בחתימת משפטית בכירה של היחידה;להלן: המכט' הבהירות), קיבל בית משפט קמא את בקשה המשיבה לעניין הטלת הגבלות על אפשרות התעסוקה של העורר באופן חלק. בית המשפט קבע, כי אכן יש מקום להטיל פיקוח על העורר בהיבט התעסוקתי, אך שלא יותר לו לעבוד בעבודה הכרוכה בקיום קשר וקרבה עם קטינות אלא באישור של קצין ההחלטה, אך אין מקום לדרש את אישור קצין ההחלטה בכל הנוגע לעבודות הכרוכות ביחס מרות עם נשים או בעבודה ביחידות עמן. כמו כן, קבע בית המשפט כי צו ההחלטה יוארך לתקופה של שנה שלאחריה תיערך לעורר הערצת מסוכנות נוספת.

כלי החלטה זו הוגש העורר שלפני.

5. לטענת העורר, לא היה מקום להוסיף לצו הפיקוח בעניינו תנאי נוסף שלפיו נדרש אישור קצין פיקוח בעניין מקום העסקתו (סעיף 18(א)(8) לחוק הגנה על הציבור) וכן לא היה מקום להאריך את תוקף הצו לשנה שלמה. נטען, כי המגבלה שהוספה לצו היא חסרת היגיון פנימי מאחר שיש בה להחמיר עם העורר, שעה שהערכת המסוכנות בעניינו מלמדת כי מסוכנותו המינית פחתה מאז הוצאה הצו הראשון, ומאחר שבצזו הפיקוח הראשון לא כלל כל תנאי שהגבילו לעובד או להיות בקשר עם קטינות. נטען, כי על מנת להוסיף תנאי או מגבלה לצו פיקוח יש להבטיח כי התנאי המבוקש עומד ב מבחני המידתיות, ובניהם התאמת המגבלה המבוקשת למטרות החוק, קרי, מניעת ביצוע של עבירות בגין בהתחשב בנסיבות והמסוכנות הנשקפת מן העברין. נטען, כי העבירות שביצע העורר לא קשורות בעובדת הייתה של המתлонנת קטינה, ולכן אין מקום להטיל עליו מגבלה מעין זו, בפרט שבתקופה שקדמה להארצת הצו שהיא העורר במחיצתו של קטינות במסגרת עבודתו. לבסוף טוען העורר, כי לא היה מקום להאריך את צו הפיקוח בעניינו לתקופה של שנה שלמה, וזאת, בין היתר, נוכח העובדה שהעורר מתמיד ומתמיד בהליך הטיפול (טיפול ייעודי לעברינו בגין המינית פחתה. לטענת העורר, בנסיבות אלה אין מקום להחמיר עמו ולהעמידו תחת צו פיקוח למשך תקופה שנתבקשה על-ידי המשיבה.

בדין בערר הבהיר כי העורר מועסק מזמן מהיר בקניון ועובדת זו אושרה על-ידי יחידת הפיקוח, אף כי נראה כי במקומות מסוימות, ופשיטה שהן גם נמנאות על קהל הלוקחות. באת כוח העורר הדגישה כי כיוון שאין כל טענה לקייםה של סטייה מינית פדופילית (כזכור, העבירה בוצעה שעה שהעורר היה אף הוא קטן, בגילה של המתлонנת) וכיון שלא הוטלה עליו כל מגבלה הנוגעת לייצירת קשר עם קטינות או עם נשים בכלל, למעט במקומות העבודה, אין כל היגיון בקביעת אותה מגבלה. נטען, כי ההנחה שנמסרה לבית משפט קמא על-ידי יחידת הפיקוח ("אפשרות' אפשרויות עתידיות שעולמות לצוץ תוך כדי תקופת הפיקוח כגון בקשה להפוך לגנן או איש תחזקה בבית ספר/פנימיה לנערות, בעל עסק עצמאי ובו יכול ותහיה מועסקת קטינה או עם גירה שלתרומות ייחิดת הפיקוח עלולה להיות במצב סיכון ככל שהיא ביחסות וכאשר הוא בעמדת כוח"), אינה בעלת משקל נוכח העדר כל מגבלה אחרת בנוגע לייצירת קשר עם קטינות או שהות במחיצתן. בהקשר זה נטען גם, כי אמצעי פיקוח המתאפיין בפגיעה בחירותו של עברין המין, כמו הטלת מגבלה על אפשרויות התעסוקה, שמור למקרים חמורים בהם המסוכנות גבוהה (כפי שקבעה בפסקה 8 של החלטה בבש"פ 10/9220 פלוני נ' מדינת ישראל (6.1.2011)), ואילו בעניינו של העורר פחתה דרגת המסוכנות המוערכת, בתקופה של חמישה חודשים מאז שחררו והוא עתה ביןונית-نمוכה, ככלומר - מציה ברף החומרה התחתון המאפשר נקיטתה באמצעות פיקוח. באת כוח העורר הדגישה כי האמור במתכונת הבבירות בעניין מסוכנות העורר לקוח מהערכת המסוכנות הראשונה ולא מזו המעודכנת.

6. המשיבה טוענת כי אין מקום להארצת צו פיקוח לפרק זמן הקצר משנה נוכח הצורך על התקדמות ההליך הטיפול ולעקב אחר העורר לאורך תקופה שתאפשר בחינת מעמיקה של מצבו ובעיקר של דרגת מסוכנותו. דווקא כאשר מועד סיום ריצוי המאסר מתרחק והטיפול הופך לפחות אינטנסיבי, יש חשיבות לעקב אחר האופן שבו העורר משתלב באורח חיים שיגרתי ו"נורמלי" על מנת שניין יהיה להעיר בצורה טובה את מצבו ואת הצורך בהארצת הפיקוח או הפסקתו.

עדמת המשיבה היא, שאין בצו הפיקוח שהתבקש ושניתן משום החמרה עם העורר לעומת זאת הצו הראשון, שכן בתקופת תוקפו של הצו הראשון היה העורר מפוקח גם מתוקף הווטו "אסיר ברישון", ועתה, בתום תקופת השחרור על

תנאי נדרשים אמורים נוספים. המשיבה מדגישה כי ההחלטה שהתקבש הוא מינימאלי ומדוֹד. מעבר לתנאים המוסכמים, נקבע אף תנאי אחד, הנוגע לעיסוק במקומם בו צפוי קשר עם קטינות, שמאפשר ליחידת ההחלטה להפעיל אמצעי בקרה עצמאי, שאינו תלוי בשיתוף הפעולה מצד העורר. קצין ההחלטה אמרו להבטיח שלא יוצר סיכון לקורבנות פוטנציאליים במקומם העבודה המשוים. וכן, מקום העבודה הנוכחי של העורר נמצא מתאים, והפגיעה בחירותו היא מינימאלית ביותר.

דין והכרעה

7. באשר לפרקי הזמן שבמהלכו עומד צו ההחלטה בתוקפו, אני מאמין את עמדת המשיבה על נימוקיה שפורטו לעיל. לכך אוסיף, כי בהערכת המסתוכנות מיום 14.10.2013 צוין, על-פי התרשםות המטפלים בעורר, כי הטיפול נמצא בשלבי הראשונים וכי העורר "נדרך להתרבות טיפולית ארוכה". גם בהערכת המסתוכנות זו עדין מדובר על הקושי של העורר לחוש אמפתיה לקורבן. מעריכת המסתוכנות סברה שהעורר עברו "שינויים רבים משמעותיים" והוא נדרש להמשך פיקוח ולילוי בתקופה זו. הערכה זו מסתברת גם בכך העדר תמיכה ומעורבות מצד ההורים והיותו של העורר "בעל תמכה מוגבלת בקהילה", כלשון הערכת המסתוכנות. כאמור לעיל אוסיף שאנו נדרש תקופה ממשית כדי שנitin יהיה לעמוד בצורה עמוקה על מצבו העדכני של העורר, ובמכלול, תקופה של שנה אינה בלתי סבירה עד כי נוכן יהיה להתערב בה.

8. שונים הם פני הדברים לגבי הגבלה על מקומות העבודה. אין חולק כי העורר אינם מואסין כפודפייל. אין חולק כי לא מוטלות עליו מגבלות כלשהן בכל הנוגע לכל הקשרים או מגעים עם קטינות בכל הקשר שהוא, פרט למקום העבודה. אך, הוא רשאי להיות חברות קטינות במועדים, בבתו, בביטן ובכל מקום אחר. לא הובהר, גם לא בדיון בפני, מדובר באותו מקום העבודה, שככלל אמור ליצור פחות מצבי סיכון לעומת מפגש או בקשר עם קטינות. בהחלטת בית משפט קמא לא מצוי כל הנמקה לקביעת המגבלה הנדונה, מעבר לאמירה שבית המשפט סבור שיש מקום לקבע תנאי פיקוח זה. לטעמי גם במכבת הבהירות לא נמצא סיבה בעלת משקל לתנאי האמור, פרט לרצן "לכסות" סיכונים אפשריים, מבלתי שיווסבר מה מותר הסיכונים שבמקום העבודה דווקא, מה גם, וכך חשוב, שהעורר לא אובייחן כפודפייל. אגב, במכבת הבהירות הסתמכה הייעצת המשפטית של היחידה לפיקוח על עבריini מין על ממצאי הערכת המסתוכנות שניתנה עבור הוצאה הצע הראsoon, ובهم הערכה כי העורר חסר תובנה למצבי סיכון עתידיים, הערכה שלא כללה בהערכת המסתוכנות העדכנית. נמצא כי בסוד הבקשה לקביעת התנאים עמדו נתונים שאינם עדכנים ושיש בהם כדי להעצים את מסוכנות העורר.

כפי שקבע השופט נ' הנדל בבש"פ 11/9220 הנזכר לעיל, על בית המשפט לשקל היטב הטלת מגבלה שכרוכה בה פגיעה בחירות עבריין המין (במבחן מתנים המתווים את הקשר בין עבריין המין לבין קצין ההחלטה ומתנים הנוגעים באופן ישיר בגרעין של מאפייני עברית המין, כגון החזקת חומר פורנוגרפיה, יצירת קשר עם עבריini מין ועוד'). מגבלה על חופש התנועה או חופש העיסוק שמורה למקרים המאופיינים בחומרה מיוחדת כשהמסוכנות גבוהה. המקחה דנא אינו נמנה עליהם.

השילוב בין דרגת המסתוכנות שאינה גבוהה לבין ה叙述 לסבר לוגי משכנע לצורך לקבלת אישור מוקדם לגבי

מקומות התעסוקה בהם עשוי העורר להימצא בקשר עם קטינות מביאני למסקנה כי דין העורר בעניין זה להתקבל.

סבירום של דברים, העורר נדחה בכל הנוגע לתנאי שענינו תקופת תוקפו של הצו ומתקבל בכל הנוגע לביטול התנאי האוסר על העורר לעבוד, בין בתמורה ובין בהתקנות, בעבודות הכרוכות בקשר וקרובה עם קטינות, אלא אם כן קצין הפיקוח אישר זאת.

ניתנה היום, י' בשבט התשע"ד (7.1.2014).

שוף